

Gənclik insan ömrünün ən qiymətli və münbit çağıdır. Gənclər bir millətin gələcəyi, böyük və məsuliyyətli məfkurələrin davamçısı və daşıyıcılarıdır. Buna görə də bütün dinlərdə və mədəniyyətlərdə gənclərə xüsusi diqqət ayrılmış, onların xidmətləri yüksək qiymətləndirilmişdir. Hər bir fikri cərəyanın vüsət tapması da adətən məhz həmin ideya ətrafında gənclərin səfərbərliyi nəticəsində mümkün olmuşdur.

İnsana bir dəfə verilən həyat nemətinin ən münbit çağı olan gəncliyin qiymətini bilərək ondan məqsədyönlü istifadə etmək cəmiyyətin çiçəklənməsinə xidmət edir. Lakin qəflətlə yaşanan bir həyat uşaqlıqda oyun, gənclikdə şəhvət, yetkinlikdə qəflət, ixtiyarlıqda isə əldən çıxanlara həsrət və min bir peşmanlıqdan ibarət olar.

Allah-Təala Qurani-Kərimdə müsəlmanlara bir neçə gəncdən bəhs edərək beləliklə gözlər önündə imanlı bir gənc portreti çəkir. Bunlara misal olaraq Hz. İbrahimi, onun atası və qövmü ilə tövhid mücadiləsini, Rəbbinə təslimiyyətini; özü kimi təslimiyyət abidəsinə çevrilən oğlu İsmayılı, onun bütün səmimiyyəti ilə Allaha boyun əyməsini; zindanı zinaya tərcih edən əxlaq nümunəsi Həzrət Yusifi; alicənablığı, iffəti, zalım hökmdar qarşısında haqqı hayqıran Həzrət Yəhyanı; onun kimi gənc yaşda nübüvvətlə şərəflənmiş Həzrət İsanı göstərmək mümkündür. Ulul-əzm peyğəmbərlərin dördüncüsü olan İsa (ə.s)-ın Allahın izni ilə beşikdə ikən dilə gələrək üstün vəsflərini dilə gətirməsi zamanı söylədiyi bu sözlər hər bir gənc üçün həyat düsturu olacaq əhəmiyyətdədir:

“Mən, heç qıq tən, Allahın quluyam. O mənə kitab verdi, özümü də peyğəmbər etdi. O, harada olursam olum, mənə mübarək (həmişə hamıya xeyir verən, dini hökmləri öyrədən) etdi və mənə diri olduğca namaz qılıb zəkat verməyi tövsiyə buyurdu. O, heç mənin mənə anama qarşı olduğca itaətkar

(nəvazişkar)

etdi,

(heç kəsə qarşı)

zülmkar, asi

(dikbaş)

eləmədi!”

(Məryəm, 30-32)

Gördüyümüz kimi gəncliyin bərəkəti Allaha itaət, dini hökmlərə bağlılıq, valideynə itaət, insanlara qarşı şəfqətli olmaq, zülm və təkəbbürdən uzaq durmağa bağlıdır. Digər tərəfdən Qurani-Kərimdə təriflə yad edilən Əshabi-Kəhf də bir qrup imanlı gənc olaraq hər bir

müsəlmana örnək olmalıdır.

Digər tərəfdən Həzrət Peyğəmbərin də ətrafında gənclərin xüsusi yer tutduğunu görürük. Bu mübarək din gənclərin könül iqlimində inkişaf etdi desək yanılmarıq. Çünki səhəbələrin əksəriyyətinin yaş həddi müsəlman olduqları zaman iyirmidən az idi. Onlar gənc yaşda dinləri uğrunda bir çox məşəqqətlərə qatlandılar. Onların eşqlə, sevgi və fədakarlıqla ifa etdikləri xidmətlər sayəsində neçə-neçə ölkələr hidayətlə nurlandı və İslam əxlaqı ilə səadətə qovuşdu. İnsanlar İslamla şərəfləndi. Quran ifadəsi ilə desək, atəş çuxuru halına gəlmiş bütöv bir cəmiyyət tarixdə misli görülməmiş ictimai asayiş yaşandı. Belə ki, həmin zaman dilimi Əsri-Səadət adlandırıldı.

Əsri-Səadətin aparıcı qüvvəsi olan gənclərdən **Həzrət Əli** (r.a) İslamı qəbul etdiyi zaman hələ 10 yaşında idi. Peyğəmbərimizin azad etdiyi köləsi

Zeyd bin Haris

(r.a) iman etdiyi zaman 15 yaşında idi. O, taiflilərin Peyğəmbərimizə atdığı daşlara qarşı bədənini qalxan edərək onu qorumağa çalışdığı gün igid bir gəncdi. Görəsən, bu gün 15 yaşlı bir gənc hansı sevdaların ardınca qaçır?! Həzrət Ömər oğlu Abdullah (r.a) İslamla şərəfləndiyi zaman hələ 10 yaşında idi. 13 yaşında ikən Uhud döyüşündə iştirak etmək istəsə də, hələ çox gənc olduğu üçün Allah Rəsulu (s.ə.s) buna izin verməmişdi. Daha sonra böyük alimlər səfinin önünə keçərək ən çox hədis rəvayət edən ikinci səhabə olma şərəfinə nail olmuşdur. Təəssüflə söyləyək ki, zəmanəmizin bu yaşdakı gəncləri sosial şəbəkələrdə yatıb-durmaqdan, şəbəkə oyunlarına aludəçilikdən dünyada baş verənləri götür-qoy etməkdən acizdirlər.

Cəfər bin Əbu Talib (r.a) Mutədə şəhid edildiyi vaxt sadəcə otuz üç yaşında idi. Bunu nəzərə alaraq deyə bilərik ki, Həbəşistana hicrət etdiyi zaman və Nəcəşinin hüsurunda elm, hikmət və cəsərlə müsəlmanları təmsil edərkən 17 yaşında bir gənc idi. Muaz bin Cəbəl Rəsulullah (s.ə.s) tərəfindən Yəməne vali göndərilərkən sadəcə 21 yaşında idi.

Abdullah bin Məsud və Zübeyr bin Avvam 16 yaşlarında müsəlman olmuşdular. Əbdürrəhman bən Əvf və Sad bin Əbu Vaqqas isə 17 yaşlarında imanla şərəflənmişdilər. Yeni onlar bugünün orta məktəb tələbəsi yaşında idilər. Ancaq həyatlarını dünya və axirət səadətinə həsr etmişdilər.

Məkkənin ən varlı və yaraşlıq gənclərindən olan **Musab bin Ümeyr** müsəlmanlığı qəbul etdiyi üçün ailəsi tərəfindən həbs edildikdə 18 yaşında idi. O Musab ki, dünya zənginliyini əlinin tərsi ilə uzaqlaşdırıb Haqqa könül vermişdi. O Musab ki, daha sonra Mədinəyə gedərək oranı

Quranla, fərasəti və şirin diliylə fəth etdi. Zəmanəmizdə 18 yaşında olan bir gənc belə bir seçim qarşısında qalsa, bu qədər böyük və məsuliyyətli vəzifəni ifa edə bilərmi görəsən?!

İlk müsəlman olan gənclər arasında sadəcə gənc oğlanları deyil, eyni zamanda imanla şərəfləndikdən sonra bu dinə böyük xidmətlər edən gənc qızları, xanım səhabələri də görmək mümkündür. Başda Allah Rəsulunun qızları olan **Həzrət Ruqiyyə**, **Ümmü Gülsüm** və **Fatimə**, **Həzrət Ömər** in bacısı **Fatimə**, **Həzrət Əbu Bəkr** in qızları **Əsma** ilə **Aişə**, hicrət əsnasında Həzrət Peyğəmbəri ilahilərlə qarşılayan Nəccar oğullarının qızları bunlardan sadəcə bir neçəsidir.

Həzrət Peyğəmbər (s.ə.s) İslamın yayılması və öyrənilməsində gənclərə böyük vəzifələr vermişdi. Səhabələrini hələ kiçik yaşlarından yetişdirməyə çalışır, zaman-zaman onlara gələcək həyatlarına işıq tutan öyüd-nəsihətlər edərdi. Məsələn, Abdullah ibn Abbası tərkinə alaraq “*Sən bir sıra mühüm şeylər öyrənməliyəm*”,- deyərək sözə başladığı hadisə məşhurdur. Çünki Allahın insana bəxş etdiyi gənclik çağında bu kimi mühüm xidmətlərin həyata keçirilməsi üçün ən böyük sərmayədir. İnsanın gənclikdə daha çox enerjisi olur. Məhz bu yaşda məsuliyyətini dərk edərsə, işinə ürəkdən bağlanaraq müsbət nəticələr ala bilər. Vəzifəsini yerinə yetirərkən də möhtac olduğu güc-qüvvət, cəsaret, şücaət və dəqiqliyidaha çox gənclik illərində tapa bilər.

İstər Quran, istər, hədisi-şəriflərə, o cümlədən tarixə baxdığımız zaman gəncliyin şərəfinin bu dörd əsas prinsipə bağlı olduğunu görürük: **iman, elm, məl xidmət**. Xoşbəxt gələcək naminə gəncliyimizi məhz bu istiqamətdə dəyərləndirməli və yetişməkdə olan gənc nəsilləri bu xüsusla diqqət edərək yetişdirmək məcburiyyətindəyik. Unutmamaq lazımdır ki, gənclik Allahın biz insanlara bəxş etdiyi və ömrümüz boyu yalnız bir dəfə yaşaya bildiyimiz müstəsna nemətlərdəndir. Həzrət Peyğəmbərdən hədisi-şərifində buyurduğu kimi əldən salan qocalıq gəlib çatmadan və gənclik saralıb-solmadan xeyir işlərə tələsməli, yaşadığımız hər anı dünya və axirət baxımından qiymətləndirməliyik. Gəncliyimizi hədəf etməyə ki, gələcəyimiz hədəf olmasın!..